

ประเพณีลงแขกทำนา

อ่านเสริม

ประเพณีลงแขกทำนา

ไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม ประชากรส่วนใหญ่ทำนาเป็นอาชีพหลัก การทำนาเป็นงานหนัก ในฤดูทำนาต้องใช้แรงงานถึง ๔ ครั้ง คือ ดำนา เกี่ยวข้าว นวดข้าว และเก็บข้าวเข้ายุ้งฉาง ในอดีตจึงเกิดประเพณีอย่างหนึ่ง ซึ่งแสดงถึงความซาบซึ้งและความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อของคนไทย คือ ประเพณีลงแขกทำนา บ้านใดต้องการแรงงานมาช่วยทำนาช่วงเวลาใด ก็จะบอกกล่าวกันไป เมื่อถึงวันนัดหมาย เจ้าของนาจะนำธูปมาปักที่นาของตน คนที่มาช่วยงาน ซึ่งเปรียบเสมือนเป็น “แขก” ก็จะช่วยจนงานสำเร็จ ต่อจากนั้นก็เวียนช่วยบ้านอื่นตามที่ขอมา

การลงแขกทำนา ช่วยให้งานหนักของกลุ่มชาวนา สำเร็จในเวลาอันสั้น และเป็นการปลูกฝังความรักความสามัคคีในหมู่คน ความเหน็ดเหนื่อยขณะทำงาน จะผ่อนคลาย ด้วยความเพลิดเพลินบันเทิงใจ เนื่องจาก จะมีการร้องเพลงและการละเล่นสนุกสนาน เช่น เพลงเกี่ยวข้าว เพลงเดินกำรำเคียว ในภาคกลาง การเล่นผญาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นต้น เมื่อเสร็จงาน ก็จะร่วมกันรับประทานอาหารที่เจ้าภาพจัดเตรียมไว้ และพูดคุย เล่านิทาน ทายปริศนากันอย่างสนุกสนาน

การร่วมแรงร่วมใจกันทำนาในช่วงเวลาหนึ่งของชาวนา หรือที่เรียกว่า “ประเพณีลงแขก” นี้ มีมาช้านาน นอกจากการทำนาแล้ว ยังใช้ในงานไร่ งานสวนและอื่นๆ ด้วย ปัจจุบันความนิยมจ้างแรงงานและการใช้เทคโนโลยีแทนแรงงานคนมีมากขึ้น ประเพณีลงแขกทำนาและอื่นๆ จึงแทบไม่มีให้เห็นกันแล้ว ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าเสียดายอย่างยิ่ง

ที่มา : หนังสือเรียน ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำถามที่ 1 แบบเลือกตอบ

คำถาม จากบทความข้างต้น ข้อใด ไม่ใช่ การส่งผลให้ประเพณีลงแขกมีความนิยมลดน้อยลง

1. เพราะคนไทยรุ่นใหม่ประกอบอาชีพทำนา ทำสวนน้อยลง
2. เพราะประเทศไทยนำเข้าพืชผลทางเกษตรจากต่างประเทศมากขึ้น
3. เพราะมีความนิยมในการจ้างแรงงานและการใช้เทคโนโลยีแทนแรงงานคนมากขึ้น
4. เพราะคนไทยทานอาหารสุขภาพ ผัก ผลไม้ มากขึ้น ส่งผลให้การทำนาลดน้อยลง

เฉลย/แนวคำตอบ คำตอบที่ : 3. เพราะมีความนิยมในการจ้างแรงงานและการใช้เทคโนโลยีแทนแรงงานคนมากขึ้น

กระบวนการอ่าน: การรู้ตำแหน่งข้อสนเทศในเนื้อเรื่อง

สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: แบบเลือกตอบ

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท 1.1, ป. 6/3: อ่านเรื่องสั้นๆ อย่างหลากหลายโดยจับเวลา แล้วถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

คำถามที่ 2 แบบเลือกตอบเชิงซ้อน (อย่างน้อย 1 คำถาม)

จากบทความ เรื่อง ประเพณีลงแขกทำนา ข้อใดต่อไปนี้เป็นข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็น

ข้อความ	ข้อเท็จจริง	ข้อคิดเห็น
ประเพณีลงแขกทำนา แสดงถึงความฉลาดและความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อของคนไทย		
ประเพณีลงแขกทำนา สร้างความสามัคคีในหมู่คณะและช่วยให้งานหนักสำเร็จได้ในระยะเวลาอันสั้น		
คนไทยควรช่วยกันอนุรักษ์สืบสานประเพณีลงแขก เพราะถือเป็นประเพณีที่สำคัญของคนไทย		

เฉลย/แนวคำตอบ คำตอบที่ : ข้อเท็จจริง, ข้อเท็จจริง, ข้อคิดเห็น

กระบวนการอ่าน: การบูรณาการและตีความ

สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: แบบเลือกตอบเชิงซ้อน

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท 1.1, ป. 6/4: แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

คำถามที่ 3 แบบเติมคำตอบแบบปิด (อย่างน้อย 1 คำถาม)

อ่านข้อความที่กำหนดให้ต่อไปนี้ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องให้ถูกต้อง

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
ประเพณีลงแขกทำนา คำว่า “แขก” หมายถึง ชาวอินเดีย ที่มาช่วยคนไทยทำนา		
การลงแขกทำนาจะมีการลงแขก 4 ครั้ง คือ ดำนา เกี่ยวข้าว นวดข้าว และเก็บข้าวเข้ายุ้งฉาง		
การลงแขกเกี่ยวข้าวเป็นการกระจายรายได้ให้กับคนในชุมชน ส่งผลให้เกิดความสามัคคีในชุมชน		
การละเล่น เพลงเกี่ยวข้าวและเพลงเต้นกำรำเคียว ช่วยให้ชาวนาผ่อนคลาย และเพลิดเพลินบันเทิงใจในระหว่างที่ทำงานหนัก		

เฉลย/แนวคำตอบ คำตอบที่: ไม่ใช่, ใช่, ไม่ใช่, ใช่,

กระบวนการอ่าน: การบูรณาการและตีความ

สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: เติมคำตอบ

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท 1.1, ป. 6/4: แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

คำถามที่ 4 แบบเติมคำตอบแบบเปิด (อย่างน้อย 1 คำถาม)

คำถาม นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรกับข้อความ”ประเพณีลงแขกทำนาแสดงถึงความชาวนฉลาดและความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อของคนไทย”

เฉลย/แนวคำตอบ คำตอบที่ : เห็นด้วย เพราะประเพณีการลงแขกทำนานั้นช่วยให้ผู้คนเกิดความรักและสามัคคีกัน
ในคนหมู่มาก มีการช่วยเหลือกัน ทำให้งานที่ยากๆสำเร็จลงได้ด้วยความสะดวกเร็ว

ไม่เห็นด้วย เพราะประเพณีการลงแขกทำนาทำให้คนที่รับจ้างเกี่ยวข้าวมีรายได้
ลดลง ต้องใช้แรงงานคนเป็นจำนวนมาก งานเสร็จช้ากว่าการทำงานด้วยเครื่องจักร

กระบวนการอ่าน: การบูรณาการและตีความ

สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: เติมคำตอบตอบเชิงซ้อน

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท 1.1, ป. 6/8: อ่านหนังสือตามความสนใจและอธิบายคุณค่าที่ได้รับ

คำถามที่ 5 แบบเติมคำตอบแบบอิสระ (อย่างน้อย 1 คำถาม)

คำถาม นักเรียนคิดว่าทำอย่างไรจึงจะสามารถช่วยกันอนุรักษ์ ประเพณีลงแขกทำนา ให้อยู่คู่คนไทยตลอดไป

เฉลย/แนวคำตอบ คำตอบที่ : ช่วยกันรณรงค์และเผยแพร่ประเพณีและการละเล่นไทยสู่สาธารณะเพื่อเป็นอนุรักษ์
ประเพณีอันดีงามของไทย ใช้สื่อโซเชียลให้ความรู้เกี่ยวกับประเพณีลงแขกทำนาเพื่อเข้าถึงคนรุ่นใหม่ ก่อตั้งชมรม
อนุรักษ์ประเพณีไทยและการละเล่นไทย,

กระบวนการอ่าน: การประเมินและสะท้อนความคิดเห็นต่อบทอ่าน

สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: เติมคำตอบแบบอิสระ

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท 1.1, ป. 6/5: อธิบายการนำความรู้และความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาใน
การดำเนินชีวิต